

Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
föredraget den 27 november 2018¹

Mål C-573/17

**Openbaar Ministerie
mot
Daniel Adam Popławski**

(begäran om förhandsavgörande från Rechtbank Amsterdam (Domstol i första instans i Amsterdam, Nederländerna))

”Begäran om förhandsavgörande – Straffrättsligt samarbete – Europeisk arresteringsorder – Rambeslut 2002/584/RIF – Tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom unionen – Rambeslut 2008/909/RIF – Förklaring från en medlemsstat som möjliggör för denna att fortsätta att tillämpa tidigare rättsliga instrument – Återkallande av förklaring från den verkställande statens sida – Försening av den förklaring som avgetts av den utfärdande staten – Frånvaro av direkt effekt av rambesluten – Principen om unionsrättens företräde – Konsekvenser”

1. Begäran om förhandsavgörande har framställts i samband med verkställighet i Nederländerna av en europeisk arresteringsorder som utfärdats av Sąd Rejonowy w Poznaniu (Distriktsdomstolen i Poznań, Polen) mot Daniel Adam Popławski för verkställighet i Polen av ett fängelsestraff.
2. Denna begäran följer av domen av den 29 juni 2017 i målet Popławski² där EU-domstolen i sakfrågan fann att den nederländska lagstiftningen var oförenlig med artikel 4.6 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna,³ då denna föreskriver ett skäl till att verkställighet av den europeiska arresteringsordern får vägras i syfte att främja den dömdes återanpassning till samhället. I denna dom har EU-domstolen erinrat om att de nationella domstolarna är skyldiga att i möjligaste mån tolka sin nationella lagstiftning i konformitet med detta rambeslut.
3. Rechtbank Amsterdam (Domstol i första instans i Amsterdam, Nederländerna) ställer nu frågan om den, för det fall att den inte kan fullgöra denna skyldighet till konform tolkning, i enlighet med principen om unionsrättens företräde ska låta bli att tillämpa de bestämmelser i sin nationella lagstiftning som står i strid med det berörda rambeslutet.

1 Originalspråk: franska.

2 Mål C-579/15, EU:C:2017:503, nedan kallad dom i målet Popławski.

3 EGT L 190, 2002, s. 1.

4. Förevarande mål kommer därmed att möjliggöra för EU-domstolen att klargöra kopplingen mellan rambeslut 2002/584 och rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen.⁴ Det ger också EU-domstolen tillfälle att förtydliga den verkan som detta slag av unionsakter kan ha på nationell lagstiftning.

I. Tillämpliga bestämmelser

A. Unionsrätt

1. Rambeslut 2002/584

5. I artikel 4 i rambeslut 2002/584 föreskrivs följande:

”Den verkställande rättsliga myndigheten får vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder

...

6) om den europeiska arresteringsordern har utfärdats för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd och den eftersökte uppehåller sig i, är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten och denna stat åtar sig att själv verkställa detta straff eller denna åtgärd enligt denna medlemsstats lagstiftning.

...”

2. Rambeslut 2008/909

6. I artikel 25 i rambeslut 2008/909 föreskrivs följande:

”Utan att det påverkar bestämmelserna i rambeslut [2002/584] ska bestämmelserna i det här rambeslutet i tillämpliga delar, i den utsträckning de är förenliga med bestämmelserna i det rambeslutet, gälla vid verkställighet av påföljder i de fall där en medlemsstat åtar sig att verkställa påföljden enligt artikel 4.6 i det rambeslutet eller där den i enlighet med artikel 5.3 i det rambeslutet har ställt som villkor att personen, i syfte att undvika strafffrihet, ska återsändas för att avtjäna påföljden i den berörda medlemsstaten.”

7. Artikel 26.1 i rambeslutet har följande lydelse:

”Bestämmelserna i detta rambeslut ska, utan att det påverkar deras tillämpning i förbindelserna mellan medlemsstater och tredjeland eller deras tillämpning under övergångsperioden enligt artikel 28, från och med den 5 december 2011 ersätta motsvarande konventionsbestämmelser som gäller förbindelserna mellan medlemsstaterna:

- Den europeiska konventionen om överförande av dömda personer av den 21 mars 1983 och tilläggsprotokollet till denna av den 18 december 1997.
- Den europeiska konventionen om brottmålsdoms internationella rättsverkningar av den 28 maj 1970.

⁴ EUT L 327, 2008, s. 27.

- och kapitel 5 i avdelning III i konventionen av den 19 juni 1990 om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna.
- Konventionen mellan Europeiska gemenskapernas medlemsstater om verkställighet av utländska domar i brottmål av den 13 november 1991.”

8. I artikel 28 i rambeslutet föreskrivs följande:

”1. För framställningar som mottagits före den 5 december 2011 kommer även fortsättningsvis gällande rättsliga instrument om överförande av dömda personer att vara i kraft. För framställningar som tas emot efter detta datum kommer de regler att gälla som antas av medlemsstaterna i enlighet med detta rambeslut.

2. Medlemsstaterna får dock, när rådet antar detta rambeslut, avge en förklaring, där de anger att de, i de fall då den lagakraftvunna domen utfärdats före en av medlemsstaten angiven tidpunkt, som utfärdande och verkställande stat kommer att fortsätta att tillämpa de rättsliga instrument om överförande av dömda personer som är i kraft före den 5 december 2011. Om en sådan förklaring har avgetts, ska dessa instrument tillämpas i sådana fall i förhållande till alla medlemsstater oavsett om de har avgett en motsvarande förklaring eller inte. Denna dag skall inte vara senare än den 5 december 2011. Förklaringen ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*. Den kan när som helst dras tillbaka.”

B. Nationell rätt

9. Artikel 6 i Overleveringswet (lagen om överlämnande),⁵ av den 29 april 2004, som med nederländsk rätt införlivar rambeslut 2002/584, i den version som var tillämplig fram till och med ikraftträdandet av de nederländska bestämmelserna som genomförde rambeslut 2008/909, innehåller följande bestämmelser:

”1. En nederländsk medborgare får överlämnas såvitt överlämnandet begärs för en brottnömsundersökning som riktar sig mot denna medborgare och såvitt den verkställande rättsliga myndigheten, för det fallet att vederbörande döms till ett ovillkorligt frihetsberövande straff i den utfärdande medlemsstaten för de gärningar för vilka överlämnandet får medges, anser det säkerställt att straffet kan avtjänas i Nederländerna.

2. Överlämnande av en nederländsk medborgare får inte beviljas om överlämnandet har begärts för att verkställa ett frihetsstraff som den eftersökte har ådömts genom en lagakraftvunnen dom.

3. Om överlämnande vägras enbart med stöd av bestämmelserna i artikel 6.2 ... ska Openbaar Ministerie [(åklagarmyndigheten, Nederländerna)] meddela den utfärdande rättsliga myndigheten att åklagarmyndigheten är beredd att verkställa avgörandet, i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 11 i konventionen om överföring av dömda personer eller på grundval av annan tillämplig konvention.

4. Åklagarmyndigheten ska omedelbart underrätta ministern om ... varje vägran att överlämna som meddelats åtföljd av en sådan förklaring som avses i punkt 3 enligt vilken Nederländerna är berett att verkställa det utländska avgörandet.

⁵ Stb. 2004, nr 195, nedan kallad OLW.

5. Punkterna 1–4 är också tillämpliga på en utlänning med permanent uppehållstillstånd, förutsatt att han eller hon kan lagföras i Nederländerna för de gärningar som ligger till grund för den europeiska arresteringsordern och förutsatt att han eller hon inte kan förväntas förlora sin uppehållsrätt i Nederländerna till följd av ett straff eller en åtgärd som vederbörande ådöms efter överlämnandet.”

10. Alltsedan ikraftträdandet av Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties (lag om ömsesidigt erkännande och ömsesidig verkställighet av villkorliga eller icke villkorliga frihetsberövande straff)⁶ av den 12 juli 2012, genom vilken rambeslut 2008/909 genomförs, har artikel 6.3 OLW följande lydelse:

”Om en vägran att överlämna en person uteslutande grundas på bestämmelserna i artikel 6.2 ... ska åklagarmyndigheten underrätta den utfärdande rättsliga myndigheten om att den är beredd att överta verkställigheten av domen.”

11. I artikel 5:2 Wets föreskrivs följande:

”1. [Förevarande lag] ska ersätta Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen [(lagen om överföring av verkställighet av brottmålsdomar)]⁷ av den 10 september 1986] i förhållanden till medlemsstaterna i Europeiska unionen.

...

3. [Förevarande lag] ska inte tillämpas på domstolsavgöranden [...] som vunnit laga kraft före den 5 december 2011.

...”

II. Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

12. Genom dom av den 5 februari 2007, som vann laga kraft den 13 juli 2007, dömde Sąd Rejonowy w Poznaniu (Distriktsdomstolen i Poznań) den polske medborgaren Daniel Adam Popławski till ett års fängelse (villkorlig dom). Den 15 april 2010 förordnade domstolen om verkställighet av straffet.

13. Den 7 oktober 2013 utfärdade nämnda domstol en europeisk arresteringsorder mot Daniel Adam Popławski för att få straffet verkställt.

14. Vid förfarandet i det nationella målet avseende verkställighet av den europeiska arresteringsordern ställde sig Rechtbank Amsterdam (Domstol i första instans i Amsterdam, Nederländerna) frågan om den skulle tillämpa artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW, som innehåller en grund för att inte verkställa en europeisk arresteringsorder när det gäller bland annat personer som är bosatta i Nederländerna, vilket är fallet med Daniel Adam Popławski⁸.

15. Genom beslut av den 30 oktober 2015 riktade den hänskjutande domstolen till EU-domstolen en första begäran om förhandsavgörande, i samband med vilken den påpekade att Konungariket Nederländerna, i enlighet med artikel 6.3 OLW, om landet vägrar att verkställa en europeisk arresteringsorder, ska meddela att landet är ”berett” att överta verkställigheten av straffet på grundval

⁶ Stb. 2012, nr 333, nedan kallad Wets.

⁷ Stb. 1986, nr 593.

⁸ Det är utrett att Daniel Adam Popławski har styrkt att han lagligen hade vistats oavbrutet i Nederländerna under minst fem månader.

av en konvention som förenar Konungariket Nederländerna med den utfärdande medlemsstaten. Den hänskjutande domstolen har förtydligat att verkställigheten i det nationella målet är beroende av om Republiken Polen begär detta och att polsk lagstiftning utgör hinder för en sådan begäran om den berörda personen är polsk medborgare.

16. Den hänskjutande domstolen har framhållit att en vägran att överlämna i en sådan situation skulle kunna leda till att den person som den europeiska arresteringsordern avser går fri från straff. Efter beslutet om att vägra överlämnanden skulle nämligen övertagandet av verkställigheten av straffet kunna visa sig vara omöjligt, bland annat på grund av att den utfärdande medlemsstaten inte har gjort någon begäran om detta, och denna omöjlighet skulle inte inverka på beslutet att vägra att överlämna den eftersökta personen.

17. Den hänskjutande domstolen har därmed gett uttryck för tveksamhet i fråga om huruvida artikel 6.2–6.4 OLW överensstämmer med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, som endast tillåter vägran att överlämna vederbörande person om den verkställande medlemsstaten ”åtar sig” att verkställa straffet i enlighet med sin nationella lagstiftning.

18. I sin dom i målet Popławski har EU-domstolen fastslagit följande: ”Artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 ska tolkas på så sätt att den utgör hinder för en medlemsstats lagstiftning om genomförande av den bestämmelsen, när – i ett fall där en utlänning med permanent uppehållstillstånd i den medlemsstaten begärs överlämnad av en annan medlemsstat för verkställighet av ett fängelsestraff som denna medborgare har ålagts genom en lagakraftvunnen dom – den lagstiftningen för det första inte tillåter ett sådant överlämnande, och för det andra endast föreskriver en skyldighet för de rättsliga myndigheterna i den första medlemsstaten att underrätta de rättsliga myndigheterna i den andra medlemsstaten om att de är beredda att överta verkställigheten av domen, utan att det faktiska övertagandet av verkställigheten är garanterat vid tidpunkten för vägran att överlämna och dessutom utan att det är möjligt att ifrågasätta denna vägran för det fall övertagandet av verkställigheten i ett senare skede visar sig vara omöjligt.”⁹

19. I samma dom fastslog EU-domstolen även att ”bestämmelserna i rambeslut 2002/584 inte har direkt effekt”.¹⁰ Domstolen fann dock att ”den behöriga nationella domstolen (är) skyldig att, med beaktande av den nationella rätten i dess helhet och med tillämpning av de tolkningsmetoder som däri erkänns, i möjligaste mån tolka de nationella bestämmelser som är i fråga i det nationella målet mot bakgrund av rambeslutets ordalydelse och syfte” och att ”[d]et betyder i det aktuella fallet att vid en eventuell vägran att verkställa en europeisk arresteringsorder som har utfärdats för att få till stånd ett överlämnande av en person som, i den utfärdande medlemsstaten, har dömts till ett fängelsestraff genom en lagakraftvunnen dom, är de rättsliga myndigheterna i den verkställande medlemsstaten skyldiga att själva garantera den faktiska verkställigheten av det straff som personen i fråga har dömts till.”¹¹

A. Begäran om förhandsavgörande

20. I sin begäran om förhandsavgörande konstaterar den hänskjutande domstolen att det av domen i målet Popławski framgår att artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW står i strid med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

⁹ Punkt 24 i domen.

¹⁰ Punkt 43 i domen.

¹¹ Punkt 43 i samma dom.

21. Den hänskjutande domstolen finner trots detta att det inte är möjligt att tolka artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW helt konformt med detta rambeslut eftersom det skulle vara *contra legem*, i så måtto att den hänskjutande domstolen dels har ett utrymme för skönmässig bedömning när det gäller huruvida den ska tillämpa det skäl till vägran att överlämna en dömd person som avses, dels inte kan vägra att överlämna annat än på villkor att ett faktiskt övertagande av verkställigheten av straffet garanteras av Konungariket Nederländerna.

22. Den hänskjutande domstolen erinrar dock om att den i sitt första beslut om att begära förhandsavgörande i detta mål hade ställt frågor om tre lösningar som den trots detta ansåg kunna leda till ett resultat i konformitet med rambeslut 2002/584.

23. Enligt den hänskjutande domstolen framgick det av den första domen i detta mål om förhandsavgörande att endast en av de tre lösningarna skulle vara tillätlig med hänsyn till unionsrätten, nämligen den tolkning enligt vilken artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 utgör den rättsliga grund i form av en konvention så som krävdes i den äldre lydelsen av artikel 6.3 OLW för övertagande av verkställigheten av straffet. Minister van Justitie en Veiligheid (ministerium för rättvisa och säkerhet, Nederländerna), som är behörigt organ för övertagandet av verkställigheten av straffet, skulle ha ansett att rambeslut 2002/584 inte utgör en konvention, varken i den mening som avses i artikel 6.3 OLW eller i den mening som avses i artikel 2 i lagen om överföring av verkställigheten av domar i brottmål.

24. Den hänskjutande domstolen sluter sig till att den berörda tolkningen inte gör det möjligt att garantera en faktisk verkställighet i Nederländerna av det straff som Daniel Adam Popławski har dömts till och att sålunda uppnå ett resultat som överensstämmer med det ändamål som eftersträvas med rambeslut 2002/584, så som domstolen begär i domen i målet Popławski.¹²

25. Således förklarar den hänskjutande domstolen att den står inför motstridiga krav. Om denna domstol överlämnar den eftersökta personen handlar den i enlighet med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, men i strid med artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW, vars bestämmelser inte kan tolkas, så att tillämpning av dessa leder till ett rambeslutskonformt resultat. Om däremot den hänskjutande domstolen vägrar att överlämna den person som begärs utlämnad skulle den handla i enlighet med artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW men i strid med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

26. Den hänskjutande domstolen överväger följaktligen möjligheten att, i enlighet med principen om unionsrättens företräde, inte tillämpa de bestämmelser i sin nationella lagstiftning som är oförenliga med bestämmelserna i rambeslut 2002/584, även om dessa saknar direkt effekt. Den hänskjutande domstolen framhåller att det, om man inte tillämpar artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW, skulle saknas grund för att vägra att överlämna Daniel Adam Popławski till de polska myndigheterna. Vikten av Daniel Adam Popławskis återintegrering i det nederländska samhället skulle i så fall få ge vika för vikten av att han inte undgår sitt straff.

27. Slutligen framhåller den hänskjutande domstolen ett annat möjligt betraktelsesätt genom att hänvisa till generaladvokat Bots förslag till avgörande i målet van Vemde.¹³ Denna möjliga lösning rör tillämpningen av nationella bestämmelser som genomför rambeslut 2008/909 på erkännande och verkställighet av straff.

28. Generaladvokat Bot ansåg i detta mål att förklaringen från Konungariket Nederländerna i enlighet med rambeslut 2008/909 saknade rättsverkningar på grund av sin försening.¹⁴

¹² Se punkt 42 i domen.

¹³ Mål C-582/15, EU:C:2016:766.

¹⁴ Se punkterna 21–29 i detta förslag till avgörande.

29. Den hänskjutande domstolen förklarar att denna ståndpunkt, om vilken EU-domstolen inte yttrade sig i sin dom av den 25 januari 2017 i målet van Vemde¹⁵, har betydelse för att den ska kunna fatta beslut.

30. Om nämnda förklaring bedöms vara ogiltig skulle, enligt den hänskjutande domstolen, de nationella bestämmelser som införlivar rambeslut 2008/909 vara tillämpliga i enlighet med artikel 25 i detta rambeslut för att uppfylla skyldigheten att verkställa påföljden, så som det krävs i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, i syfte att undvika straffrihet för vederbörande. I ett sådant fall bör den hänskjutande domstolen, för det första, undersöka om den nationella lagstiftningen, närmare bestämt artikel 5:2.3 Wets, under en övergångsperiod kan tolkas i enlighet med rambeslut 2008/909 då det där föreskrivs att denna nationella lagstiftning inte är tillämplig på rättsliga avgöranden som vunnit laga kraft före den 5 december 2011 och, för det andra, om det i händelse av vägran att överlämna begärd person, grundad på artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW, kan garanteras att straffet faktiskt kommer att verkställas i Nederländerna.

31. Om den hänskjutande domstolen besvarar dessa båda frågor jakande skulle man kunna vägra att överlämna Daniel Adam Popławski och straffet skulle kunna verkställas i Nederländerna i enlighet med artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW samt med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, vilket skulle stämma överens med målet att återintegrera Daniel Adam Popławski.

32. Den hänskjutande domstolen anger även, alltjämt för det fall förklaringen från Konungariket Nederländerna inte skulle vara giltig, att om en tolkning av artikel 5:2.3 Wets som är konform med rambeslut 2008/909 till sist skulle visa sig vara omöjlig, skulle frågan inställa sig om den hänskjutande domstolen, i enlighet med principen om unionsrättens företräde, bör låta bli att tillämpa denna bestämmelse eftersom den är oförenlig med detta rambeslut.

33. Mot denna bakgrund beslutade Rechtbank Amsterdam (Domstol i första instans i Amsterdam) att vilandeförklara målet och att ställa följande frågor till EU-domstolen:

- ”1) Om den verkställande rättsliga myndigheten inte kan tolka de nationella bestämmelser som genomför ett rambeslut på ett sådant sätt att tillämpningen leder till ett rambeslutskonformt beslut, ska den i så fall på grund av principen om unionsrättens företräde låta bli att tillämpa de nationella bestämmelser som strider mot det rambeslutet?
- 2) Är en medlemsstats förklaring i den mening som avses i artikel 28.2 i rambeslut 2008/909 giltig om förklaringen inte avgetts ”när rådet antar detta rambeslut”, utan vid en senare tidpunkt?”

B. Förtydliganden från den hänskjutande domstolen i dess beslut av den 10 juli 2018

34. Vid en tidpunkt som inföll senare än då begäran om förhandsavgörande ingavs beslutade Konungariket Nederländerna att återkalla den förklaring som avgetts i enlighet med artikel 28.2 i rambeslut 2008/909. Därmed återkallade Konungariket Nederländerna förklaringen med verkan från den 1 juni 2018, och beslutet om återkallelse offentliggjordes i EUT den 28 juni 2018.¹⁶

35. Den 10 juli 2018 höll den hänskjutande domstolen, i samförstånd med parterna, muntlig förhandling i annan sammansättning och gav parterna tillfälle att uttala sig om följderna av återkallandet av denna förklaring. Genom beslut av samma datum beslöt den hänskjutande domstolen att låta sina två tolkningsfrågor bestå.

¹⁵ Mål C-582/15, EU:C:2017:37.

¹⁶ EUT L 163, 2018, s. 19.

36. Den hänskjutande domstolen förklarar att regleringen i rambeslut 2008/909 blir tillämplig på förevarande nationella mål till följd av återkallandet av Konungariket Nederländernas förklaring. Den hänskjutande domstolen påpekar dock att det i artikel 5:2.3 Wets alltjämt föreskrivs att denna lag, som syftar till att genomföra rambeslut 2008/909, inte är tillämplig på domar som vunnit laga kraft före den 5 december 2011, vilket är fallet med den dom som meddelats mot Daniel Adam Popławski.

37. Den hänskjutande domstolen noterar att den inte är säker på att den kan tolka denna bestämmelse i konformitet med rambeslut 2008/909 och finner därför att den första frågan alltjämt är relevant för utgången av målet i den nationella domstolen.

38. Enligt den hänskjutande domstolen är även den andra frågan alltjämt relevant för utgången av målet i den nationella domstolen. Den hänskjutande domstolen påpekar att den utfärdande medlemsstaten, det vill säga Republiken Polen, också har avgett en förklaring i enlighet med artikel 28.2 i rambeslut 2008/909. Den hänvisar här till generaladvokat Bots förslag till avgörande i målet Popławski,¹⁷ där denne framhåller att förklaringen från Republiken Polen avgetts för sent.¹⁸

39. När det gäller förhållandet mellan de två frågorna anser den hänskjutande domstolen att oavsett vilket svar som ges på den första frågan är den andra frågan alltjämt relevant och omvänt. Den hänskjutande domstolen kompletterar sitt beslut att begära förhandsavgörande med följande omständigheter.

40. För det fall den förklaring som avgetts av Republiken Polen inte är giltig skulle enligt den hänskjutande domstolen båda medlemsstaterna vara skyldiga att tillämpa regleringen i rambeslut 2008/909. När det gäller Konungariket Nederländerna bör den hänskjutande domstolen därmed allra först undersöka om den kan tolka artikel 5:2.3 Wets i konformitet med detta rambeslut. Om denna bestämmelse inte kan tolkas i konformitet med rambeslut 2008/909 ska inte Wets tillämpas och det kan inte garanteras att Nederländerna verkligen verkställer straffet. I så fall är svaret på den första frågan alltjämt relevant. Om däremot artikel 5:2.3 Wets kan tolkas i konformitet med rambeslut 2008/909 förklarar den hänskjutande domstolen att den bör undersöka om verkställigheten av straffet verkligen garanteras genom tillämpning av Wets.

III. Bedömning

41. Den hänskjutande domstolen begär med sin första fråga att EU-domstolen ska avgöra om en nationell domstol, som inte kan tolka nationella bestämmelser som antagits för att verkställa ett rambeslut på så sätt att resultatet blir konformt med detta rambeslut, i enlighet med principen om unionsrättens företräde ska låta bli att tillämpa de bestämmelser som står i strid med detta rambeslut.

42. Med sin andra fråga begär den hänskjutande domstolen att EU-domstolen ska avgöra om den förklaring från en medlemsstat som avses i artikel 28.2 i rambeslut 2008/909 kan medföra rättsverkningar om den inte har avgetts vid antagandet av rambeslutet utan vid en senare tidpunkt.

43. Jag kommer att inleda min bedömning med att granska den andra frågan eftersom det därmed kan fastställas vilken rättslig ram som är tillämplig på verkställighet i Nederländerna av det straff som Daniel Adam Popławski dömts till i Polen.

¹⁷ Mål C-579/15, EU:C:2017:116.

¹⁸ Se punkterna 54 och 55 i detta förslag till avgörande.

A. Den andra frågan

1. Allmän bedömning

44. Det bör framhållas att det i artikel 28.1 i rambeslut 2008/909 föreskrivs att för framställningar om erkännande och verkställighet av påföljder som mottagits efter den 5 december 2011 ska de regler gälla som antas av medlemsstaterna i enlighet med detta rambeslut, men att medlemsstaterna enligt artikel 28.2 i nämnda rambeslut får avge en förklaring som får till effekt att tillämpningen av rambeslutet skjuts upp.

45. Svårigheten ligger i att denna förklaring, i enlighet med vad som anges i artikel 28.2 i rambeslut 2008/909, ska avges ”när rådet antar detta rambeslut”.

46. Jag anser i likhet med generaladvokat Bot¹⁹ att en sådan förklaring som är aktuell i artikel 28.2 i rambeslut 2008/909 på något sätt ska avges vid tidpunkten för antagandet av detta och ska exakt visa den berörda medlemsstatens val avseende det datum för utfärdande av de lagakraftvunna domarna före vilket rambeslutet inte ska tillämpas. Artikel 28.2 i detta rambeslut ger nämligen medlemsstaterna ett visst utrymme för skönsmässig bedömning vid fastställandet av detta datum, under förutsättning att det inte är senare än den 5 december 2011.

47. Jag vill vidare påpeka att de fall i vilka rambeslutet tillåter medlemsstaterna att avge en förklaring inte bara vid antagandet av detta utan också vid ett senare datum anges mycket tydligt i rambeslutet. Jag hänvisar bland annat till artikel 4.7 och artikel 7.4 i detta.

48. Därav framgår att en förklaring från en medlemsstat som hänför sig till artikel 28 i rambeslut 2008/909, till skillnad från vad som krävs i artikel 28.2 i detta rambeslut, inte kan medföra rättsverkningar om den har avgetts efter antagandet av detta rambeslut.

2. Tillämpning i förevarande mål

49. Eftersom den förklaring som avgetts av Konungariket Nederländerna med tillämpning av artikel 28.2 i rambeslut 2008/909, så som den hänskjutande domstolen har meddelat EU-domstolen, återkallades med verkan från den 1 juni 2018, gäller den andra frågan inte längre denna förklaring utan nu den förklaring som avgetts av Republiken Polen för att tillämpa just denna bestämmelse.

50. Det framkommer dock att förklaringen från Republiken Polen mottogs av Europeiska unionens råd den 23 februari 2011, innan den offentliggjordes i EUT den 1 juni 2011.²⁰

51. Då Republiken Polen inte officiellt har formulerat någon exakt förklaring som föregick den handling som rådet mottog den 23 februari 2011, anser jag följaktligen att Republiken Polens förklaring inte kan medföra rättsverkningar, eftersom den framstälts för sent.²¹

52. Då Konungariket Nederländerna inte har avgett någon förklaring som uppfyller villkoren i artikel 28.2 i rambeslut 2008/909 är det artikel 28.1 i rambeslutet som avgör tillämpningsområdet i tiden (*ratione temporis*) för bestämmelserna i detta beslut, vilka således ska tillämpas på ansökningar som mottagits efter den 5 december 2011.

19 I fråga om giltigheten av den förklaring som avgetts av Konungariket Nederländerna, se analogt generaladvokat Bots förslag till avgörande i målet van Vemde (C-582/15, EU:C:2016:766, punkterna 21–29).

20 EUT L 146, 2011, s. 21. Se Europeiska kommissionens yttrande i detta avseende i målet Popławski (fotnot 7, s. 12).

21 Slutsatsen blir densamma i fråga om Konungariket Nederländernas förklaring om denna inte hade återkallats.

53. Vid en begäran om att det straff som Daniel Adam Popławski dömts till ska verkställas i Nederländerna är det således de bestämmelser som antagits av denna medlemsstat samt av Republiken Polen för att verkställa rambeslut 2008/909 som ska gälla för denna begäran.

54. Det är således med tanke på verkställighet i Nederländerna av det straff som Daniel Adam Popławski dömts till i Polen, vilken bör styras av den reglering som följer av rambeslut 2008/909, som man bör behandla den första fråga som ställts av den hänskjutande domstolen.

B. Den första frågan

55. Som jag redan förklarat omber den hänskjutande domstolen EU-domstolen att avgöra om en nationell domstol, som inte kan tolka nationella bestämmelser som antagits för att verkställa ett rambeslut på så sätt att resultatet blir konformt med detta rambeslut, ska underlåta att tillämpa de bestämmelser som strider mot rambeslutet i enlighet med principen om unionsrättens företräde.

56. Frågan gäller två kategorier av bestämmelser i nederländsk lagstiftning, vilka på grund av sin oförenlighet med rambeslut 2002/584 eller rambeslut 2008/909, beroende på omständigheterna, inte bör tillämpas av den hänskjutande domstolen, om frågan besvaras jakande.

57. Det gäller för det första artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW, som syftar till att genomföra artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

58. Det gäller för det andra artikel 5:2.3 Wets, av vilken det framgår att de bestämmelser som antagits av Konungariket Nederländerna för att verkställa rambeslut 2008/909 inte är tillämpliga på rättsliga avgöranden som vunnit laga kraft före den 5 december 2011. Denna bestämmelse avspeglar därmed inom den nationella lagstiftningen den förklaring som avgetts av Konungariket Nederländerna med tillämpning av artikel 28.2 i detta rambeslut, vilken återkallats av denna medlemsstat med verkan från den 1 juni 2018.

59. Innan man tar ställning till den principiella frågan om de verkningar som ett rambeslut kan ha på de nationella lagstiftningarna bör man ange i vilket sammanhang denna fråga ställs. Jag kommer därför att inleda med att upprepa de två punkter där EU-domstolen i sin dom i målet Popławski funnit en oförenlighet mellan den nederländska lagstiftningen och artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

1. Domen i målet Popławski

60. För det första har EU-domstolen erinrat om att artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 innehåller en grund för att välja att inte verkställa en europeisk arresteringsorder, med stöd av vilken den rättsliga verkställande myndigheten "får" vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder som har utfärdats för verkställighet av ett fängelsestraff bland annat när den eftersökta personen är bosatt i den verkställande medlemsstaten, såsom i förevarande fall, och denna stat "åtar sig" att låta verkställa straffet i enlighet med dess nationella lagstiftning.²² EU-domstolen har slagit fast följande: "Det framgår således av själva lydelsen i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 att ... när en medlemsstat har valt att införliva den bestämmelsen med sin nationella rätt måste den verkställande rättsliga myndigheten dock ha ett utrymme för skönsmässig bedömning vad gäller frågan huruvida det föreligger skäl eller inte att vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder. Härvid måste myndigheten kunna beakta

²² Se dom i målet Popławski (punkt 20).

syftet med denna grund för att vägra verkställighet enligt denna bestämmelse, vilket enligt domstolens fasta praxis är att den verkställande rättsliga myndigheten ska kunna fästa särskild vikt vid möjligheterna att underlätta den eftersökta personens återanpassning till samhället efter det att denne avtjänat sitt straff.”²³

61. EU-domstolen har därmed pekat på en första grund till oförenlighet inom nederländsk lagstiftning med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 i så måtto att den verkställande rättsliga myndigheten enligt denna lagstiftning är skyldig att vägra verkställighet av en europeisk arresteringsorder för det fall den eftersökta personen är bosatt i den medlemsstat denna myndighet tillhör, utan att denna myndighet har något som helst utrymme för skönsmässig bedömning i fråga om hur man ska ställa sig till den europeiska arresteringsordern.²⁴

62. För det andra har domstolen konstaterat följande: ”Det framgår även av lydelsen i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 ... att varje vägran att verkställa en europeisk arresteringsorder förutsätter ett verkligt åtagande från den verkställande medlemsstatens sida att verkställa det fängelsestraff som den eftersökta personen har dömts till. Det betyder att endast den omständigheten att denna stat har förklarat sig vara ”beredd” att låta verkställa straffet under alla förhållanden inte kan anses kunna motivera en sådan vägran. Härav följer att varje vägran att verkställa en europeisk arresteringsorder ska föregås av en kontroll, av den verkställande rättsliga myndigheten, av möjligheten att verkligen verkställa straffet i enlighet med den nationella lagstiftningen. För det fall den verkställande medlemsstaten saknar möjlighet att åta sig att verkligen verkställa straffet ankommer det på den verkställande rättsliga myndigheten att verkställa den europeiska arresteringsordern och, följaktligen, att överlämna den eftersökta personen till den utfärdande medlemsstaten”.²⁵

63. EU-domstolen har därmed framhållit en andra grund till varför nederländsk lagstiftning är oförenlig med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 i så måtto att vägran att verkställa en arresteringsorder enligt denna inte underkastas villkoret att den verkställande medlemsstaten ”åtar sig att verkligen låta verkställa det fängelsestraff som [den] eftersökta personen har dömts till, och därigenom skapar en risk för att denna ... person går fri från straff”.²⁶ Ur denna synvinkel står den nederländska lagstiftningen således i strid med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 i så måtto att den ”endast föreskriver en skyldighet för de rättsliga myndigheterna [i den verkställande medlemsstaten] att underrätta de rättsliga myndigheterna [i den utfärdande medlemsstaten] om att de är beredda att överta verkställigheten [av ett ådömt fängelsestraff], utan att det faktiska övertagandet av verkställigheten är garanterat vid tidpunkten för vägran att överlämna och dessutom utan att det är möjligt att ifrågasätta denna vägran för det fall övertagandet av verkställigheten i ett senare skede visar sig vara omöjligt.”²⁷

64. Med hänvisning till detta konstaterande av lagstiftningens oförenlighet har EU-domstolen uppmanat den hänskjutande domstolen att i möjligaste mån eftersträva en tolkning av den nederländska lagstiftningen som är konform med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

2. *Principen om konform tolkning.*

65. Det bör erinras om följande: ”[Det] framgår ... av EU-domstolens fasta praxis att rambeslutets tvingande karaktär medför en skyldighet för nationella myndigheter, inklusive nationella domstolar, att göra en konform tolkning av nationell rätt. De nationella domstolarna är vid tillämpningen av nationell rätt skyldiga att i möjligaste mån tolka den nationella rätten mot bakgrund av rambeslutets ordalydelse

²³ Se dom i målet Popławski (punkt 21 och där angiven rättspraxis).

²⁴ Se dom i målet Popławski (punkt 23).

²⁵ Se dom i målet Popławski (punkt 22).

²⁶ Se dom i målet Popławski (punkt 23).

²⁷ Se dom i målet Popławski (punkt 24).

och syfte för att uppnå det resultat som avses i rambeslutet. Denna skyldighet att göra en konform tolkning av nationell rätt följer av EUF-fördragets systematik, eftersom den gör det möjligt för de nationella domstolarna att inom ramen för sin behörighet säkerställa att unionsrätten ges full verkan när de avgör tvister som anhängiggjorts vid dem.”²⁸

66. EU-domstolen har förvisso slagit fast att ”principen om konform tolkning av nationell rätt har vissa begränsningar. En nationell domstols skyldighet att beakta innehållet i ett rambeslut vid tolkningen och tillämpningen av relevanta bestämmelser i nationell rätt begränsas således av allmänna rättsprinciper, särskilt principerna om rättssäkerhet och om förbud mot retroaktiv tillämpning. Dessa principer utgör särskilt hinder för att nämnda skyldighet – på grundval av ett rambeslut och utan hänsyn till en lag som antagits för dess genomförande – kan medföra att det straffrättsliga ansvaret för dem som bryter mot bestämmelserna fastställs eller skärps.”²⁹

67. Dessutom kan skyldigheten till konform tolkning ”inte tjäna som grund för att tolka nationell rätt *contra legem*”.³⁰

68. Enligt domstolen innebär dock ”principen om konform tolkning ... icke desto mindre att de nationella domstolarna ska göra allt som ligger inom deras behörighet, med hänsyn till den nationella rätten i dess helhet och med tillämpning av de tolkningsmetoder som är erkända i nationell rätt, för att säkerställa att det aktuella rambeslutet ges full verkan och för att uppnå ett resultat som överensstämmer med rambeslutets syfte”.³¹

69. EU-domstolen har i detta sammanhang redan slagit fast att ”skyldigheten att göra en konform tolkning tvingar de nationella domstolarna att, i förekommande fall, ändra fast rättspraxis om denna grundas på en tolkning av nationell rätt som är oförenlig med ett rambesluts syften”.³²

70. EU-domstolen har också slagit fast att ”för det fall en nationell domstol anser sig förhindrad att tolka en nationell bestämmelse i överensstämmelse med ett rambeslut, på grund av att den nationella domstolen är bunden av hur landets högsta domstol har tolkat den nationella bestämmelsen i ett tolkningsbeslut, ankommer det på den nationella domstolen att säkerställa att rambeslutet ges full verkan genom att, med stöd av sin egen behörighet, om det behövs underlåta att tillämpa den tolkning som gjorts av landets högsta domstol, då den tolkningen inte är förenlig med unionsrätten”.³³

71. Mot bakgrund av detta påpekande i fråga om räckvidden av och gränserna för skyldigheten till konform tolkning av den nationella lagstiftningen bör man återigen uppmana den hänskjutande domstolen att göra allt som står i dess makt för att genom tolkning söka nå en tillämpning av artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW i konformitet med det syfte som eftersträvas genom artikel 4.6 i rambeslut 2002/584. Samma ansträngning bör göras i fråga om artikel 5:2.3 Wets i syfte att nå fram till en tolkning som är konform med rambeslut 2008/909. Rambeslutens företrädare framför de nationella lagstiftningarna bör nämligen först och främst ta sig uttryck i den skyldighet som åvilar de nationella domstolarna att tolka sin nationella lagstiftning i konformitet med dessa rambeslut.

72. Innan jag här ger vägledning åt den hänskjutande domstolen bör det anges hur rambeslut 2002/584 och rambeslut 2008/909 ska knytas till varandra.

28 Se, bland annat, dom i målet Popławski (punkt 31 och där angiven rättspraxis).

29 Se, bland annat, dom i målet Popławski (punkt 32 och där angiven rättspraxis).

30 Se, bland annat, dom i målet Popławski (punkt 33 och där angiven rättspraxis).

31 Se, bland annat, dom i målet Popławski (punkt 34 och där angiven rättspraxis).

32 Se, bland annat, dom i målet Popławski (punkt 35 och där angiven rättspraxis).

33 Se, bland annat, dom i målet Popławski (punkt 36 och där angiven rättspraxis).

3. Kopplingen mellan rambeslut 2002/584 och rambeslut 2008/909

73. Kopplingen mellan rambeslut 2002/584 och rambeslut 2008/909 är uttryckligen angiven i artikel 25 i det senare rambeslut, under rubriken "Verkställighet av påföljder till följd av en europeisk arresteringsorder", där följande stadgas: "*Utan att det påverkar bestämmelserna i rambeslut 2002/584 ska bestämmelserna i det här rambeslutet i tillämpliga delar, i den utsträckning de är förenliga med bestämmelserna i det rambeslutet, gälla vid verkställighet av påföljder i de fall där en medlemsstat åtar sig att verkställa påföljden enligt artikel 4.6 i det rambeslutet eller där den i enlighet med artikel 5.3 i det rambeslutet har ställt som villkor att personen, i syfte att undvika straffrihet, ska återsändas för att avtjäna påföljden i den berörda medlemsstaten.*"³⁴

74. Även själva denna artikel bör förstås mot bakgrund av skäl 12 i rambeslut 2008/909, där det framgår att tillämpningen, i tillämpliga delar, av detta rambeslut på verkställighet av påföljder i de fall som avses i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 "[u]tan att det påverkar det rambeslutet innebär ... bland annat att den verkställande staten för att överväga huruvida personen bör överlämnas eller domen verkställas i de fall som avses i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 kan kontrollera förekomsten av ett skäl för att inte erkänna en dom och verkställa en påföljd i enlighet med artikel 9 i det här rambeslutet, bland annat genom att kontrollera dubbel straffbarhet i den utsträckning den verkställande staten avger en förklaring enligt artikel 7.4 i ... [rambeslut 2002/584]".

75. Man kan av dessa bestämmelser sluta sig till att om den reglering som följer av rambeslut 2008/909 är tillämplig på verkställigheten av en påföljd, när den verkställande medlemsstaten inte ämnar åberopa ett skäl att inte erkänna och verkställa enligt artikel 9 i detta rambeslut och att, dessutom, den verkställande rättsliga myndigheten anser att verkställigheten av straffet i denna medlemsstat gör det möjligt att underlätta den dömdes återanpassning till samhället, finns inget som hindrar att denna stat kan ikläda sig ett fast och slutgiltigt åtagande att verkställa nämnda straff. De villkor som krävs för att den verkställande rättsliga myndigheten ska kunna vägra att överlämna den dömden är därmed uppfyllda. Det intresse som ligger i den dömdes återanpassning till samhället uttrycker således bredvid intresset av att undvika att ett fängelsestraff inte verkställs. Nödvändigheten av att kunna förena dessa båda intressen nödvändiggör än mer att den hänskjutande domstolen eftersträvar en tolkning av sin nationella lagstiftning som kan ge full verkan åt artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

4. Tolkningen av den nationella rätt som ska vara konform med rambeslut 2002/584 och rambeslut 2008/909

76. Som EU-domstolen har framhållit i sin dom i målet Popławski är den inte behörig att tolka en medlemsstats nationella rätt.³⁵ Det tillkommer således enbart den hänskjutande domstolen att bedöma om den nederländska lagstiftningen kan tolkas i konformitet med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 samt med artikel 28 i rambeslut 2008/909.

77. Emellertid är EU-domstolen när den "inom ramen för en begäran om förhandsavgörande har att lämna ett användbart svar till den nationella domstolen, ... likväl behörig att, mot bakgrund av handlingarna i målet vid den nationella domstolen och de skriftliga och muntliga yttranden som avgetts till EU-domstolen, lämna upplysningar av sådant slag att den nationella domstolen får möjlighet att avgöra målet."³⁶

³⁴ Mina kursiveringar.

³⁵ Se särskilt dom i målet Popławski (punkt 39 och där angiven rättspraxis).

³⁶ Se, bland annat, dom i målet Popławski (punkt 40 och där angiven rättspraxis).

78. I föreliggande fall skulle tillämpningen av artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW i samband med målet i den nationella domstolen för att vara konform med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 förutsätta att denna nationella bestämmelse kan tolkas på följande sätt.

79. För det första krävs det att artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW kan tolkas så, att den inför ett skäl till att få vägra verkställighet av den europeiska arresteringsordern med avseende på en eftersökt person på sådant sätt att den rättsliga myndigheten i den verkställande medlemsstaten får ett utrymme för skönsmässig bedömning i fråga om att verkställa eller vägra att verkställa denna arresteringsorder.

80. I sin begäran om förhandsavgörande förefaller den hänskjutande domstolen tvivla på att en sådan tolkning av den nationella lagstiftningen skulle vara möjlig, fastän det samtidigt av andra konstateranden den gör framgår att detta inte enligt dess mening utgör det främsta hindret för att nå fram till en lösning som är konform med vad som föreskrivs i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

81. För det andra bör artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW för att stå i överensstämmelse med vad som krävs i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 – och de frågor som den hänskjutande domstolen tar upp gäller huvudsakligen denna punkt – kunna tolkas på så sätt att den verkställande rättsliga myndighetens möjlighet att vägra att verkställa den europeiska arresteringsordern endast bör utövas om den garanterar faktisk verkställighet i Nederländerna av det straff som Daniel Adam Popławski dömts till.

82. Här bortfaller frågeställningen huruvida artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 i sig kan utgöra den grund i form av en konvention som krävs i den nationella lagstiftningen, om en medlemsstat underkastar övertagandet av verkställigheten av fängelsestraffet en rättslig grund i en internationell konvention.

83. Som ovan angetts har mycket riktigt Konungariket Nederländerna beslutat att med verkan från den 1 juni 2018 återkalla den förklaring som landet avgett med tillämpning av artikel 28.2 i rambeslut 2008/909. Återkallandet av denna förklaring gör att bestämmelserna i detta rambeslut ska tillämpas, med tidsmässigt tillämpningsområde (*ratione temporis*), på en begäran avseende verkställighet av en påföljd i händelse en medlemsstat åtar sig att verkställa denna påföljd i överensstämmelse med artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

84. Jag erinrar härvid om att rambeslut 2008/909 har införlivats med nederländsk lagstiftning genom Wets. Sedan denna lag trädde i kraft anges i artikel 6.3 OLW inte längre att det krävs en grund i form av en konvention för verkställighet av en påföljd i händelse av vägran att överlämna vederbörande. Denna redaktionella ändring är logisk, eftersom rambeslut 2008/909, så som det anges i dess artikel 26.1, från och med den 5 december 2011 ersätter motsvarande bestämmelser i flera europeiska konventioner som är tillämpliga i förbindelserna mellan medlemsstaterna.

85. Således kan den hänskjutande domstolen göra den bedömningen att tillämpningen av de nationella bestämmelser som antagits för att verkställa rambeslut 2008/909 kan garantera att det straff som Daniel Adam Popławski dömts till verkligen kan verkställas i Nederländerna.

86. Tillämpningen av sådana nationella bestämmelser i föreliggande fall hindras emellertid av artikel 5:2.3 Wets i så måtto att det i denna bestämmelse, jag upprepar detta, föreskrivs att dessa bestämmelser inte är tillämpliga på rättsliga avgöranden som vunnit laga kraft före den 5 december 2011.

87. I avsaknad av en förklaring från Konungariket Nederländerna i enlighet med artikel 28.2 i rambeslut 2008/909 bör denna bestämmelse betraktas som oförenlig med artikel 28.1 i detta rambeslut där det, jag upprepar även detta, föreskrivs att de begäranden som mottagits efter den 5 december 2011 styrs av bestämmelser som antagits av medlemsstaterna för att verkställa detta rambeslut utan att det datum då den berörda domen vinner laga kraft har någon om helst betydelse.

88. Med tillämpning av hela sin nationella lagstiftning och de tolkningsmetoder som förekommer däri skulle den hänskjutande domstolen, eftersom Konungariket Nederländerna har valt att återkalla den förklaring som landet avgett med tillämpning av artikel 28.2 i rambeslut 2008/909, enligt min åsikt kunna bedöma att det därav följer att den nationella bestämmelse som är ämnad att genomföra denna förklaring inom den nationella lagstiftningen saknar rättslig grund. Eftersom den önskan som uttryckts av Konungariket Nederländerna är entydig bör räckvidden av artikel 5:2.3 Wets med lätthet kunna inskränkas i enlighet med enbart nationell rätt och utan att den hänskjutande domstolen ställs inför hindret av en tolkning *contra legem*.

89. Efter dessa förtydliganden i fråga om hur den hänskjutande domstolen skulle kunna nå fram till en tolkning av sin nationella lagstiftning i konformitet med rambeslut 2002/584 och rambeslut 2008/909 bör man konkret ange det sätt på vilket de nationella bestämmelser som genomför dessa båda rambeslut kan vara förbundna i en situation som den som föreligger i förevarande nationella mål.

90. Det finns här skäl att utgå från konstaterandet att det blir möjligt för den verkställande medlemsstaten att ikläda sig ett fast och slutgiltigt åtagande att verkställa detta straff, så som det krävs i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, under förutsättning att den reglering som följer av rambeslut 2008/909 är tillämplig på en begäran om att i Nederländerna verkställa det straff som Daniel Adam Popławski dömts till i Polen och att den ovisshet som tidigare kunde råda i fråga om tillämpningen av den reglering som följer av de europeiska konventionerna i ärendet kan undanröjas.

91. Jag anser också att det, när väl de villkor som krävs genom denna bestämmelse är uppfyllda, inte kan godtas att verkställigheten av straffet i den verkställande medlemsstaten får hindras av vägran av den medlemsstat som utfärdat den europeiska arresteringsordern att översända domen åtföljd av det intyg som anges i bilaga 1 till rambeslut 2008/909.

92. Jag delar här inte Republiken Polens åsikt, enligt vilken det straff som Daniel Adam Popławski dömts till inte kan verkställas i Nederländerna i avsaknad av begäran eller samtycke från Republiken Polen med avseende på detta. En sådan ståndpunkt skulle nämligen leda till förlorad verkan av den grund för att vägra verkställighet som anges i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, vilken den verkställande medlemsstaten har valt att införliva med sin nationella lagstiftning. Denna ståndpunkt från Republiken Polens sida, vilken innebär hinder för det fasta och slutgiltiga åtagande som ingåtts av den verkställande medlemsstaten att verkställa straffet, motverkar också målet att underlätta möjligheterna för den dömde till återanpassning till samhället, ett syfte som också eftersträvas genom denna bestämmelse³⁷ men också genom rambeslut 2008/909, så som det uttryckligen anges i artikel 3.1 i denna. Det är här viktigt att understryka att EU-domstolen redan har fastslagit att "social återanpassning av unionsmedborgaren i den stat där vederbörande är verkligt integrerad inte enbart ligger i den berördes intresse utan även i ... unionens intresse i allmänhet."³⁸

93. I motsats till vad Republiken Polen hävdar kan inte den utfärdande medlemsstaten åberopa artikel 4.5 i rambeslut 2008/909 för att motsätta sig översändandet av domen åtföljd av det intyg som anges i bilaga 1 till detta rambeslut.

94. Det framgår förvisso av denna bestämmelse att "[d]en verkställande staten ... på eget initiativ [får] begära att den utfärdande staten översänder domen tillsammans med intyget" och att "[f]ramställningar som görs enligt denna punkt ... inte [ska] medföra någon skyldighet för den utfärdande staten att översända domen tillsammans med intyget".

³⁷ Se, bland annat, dom i målet Popławski (punkt 21).

³⁸ Se, bland annat, dom av den 17 april 2018, B och Vomero (C-316/16 och C-424/16, EU:C:2018:256, punkt 75 och där angiven rättspraxis).

95. Som jag tidigare förklarat är det emellertid artikel 25 i rambeslut 2008/909 som ska reglera verkställigheten av påföljder till följd av en arresteringsorder, så som detta för övrigt uttryckligen framgår av dess rubrik. Denna bestämmelse utgör således en *lex specialis* i förhållande till den allmänna ordningen för verkställighet av påföljder inom detta rambeslut.

96. Jag erinrar här om att det enligt denna bestämmelse är ”utan att det påverkar” rambeslut 2002/584 som bestämmelserna i rambeslut 2008/909 ska tillämpas på verkställigheten av påföljder inom ramen för artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 och endast ”i den utsträckning de är förenliga” med bestämmelserna i detta senare rambeslut. Sammanfattningsvis innebär detta att tillämpningen av rambeslut 2008/909 inte får inverka på verkan av skälet till att verkställigheten får vägras i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, eftersom den verkställande medlemsstaten, i enlighet med denna bestämmelse, åtar sig att verkställa straffet i fråga. Det skulle för övrigt vara paradoxalt och verkligen inkonsekvent att anse att unionslagstiftaren skulle ha velat tillåta att bestämmelserna i rambeslut 2008/909, vars syfte är, jag upprepar detta, att underlätta den dömdes återanpassning till samhället, skulle kunna åberopas av den utfärdande medlemsstaten i syfte att hindra tillämpningen av de bestämmelser som antagits av den verkställande medlemsstaten i syfte att genomföra artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, som har exakt samma syfte.³⁹

97. I det konkreta fallet sluter jag mig av ovanstående till att, om den verkställande medlemsstaten ingår ett åtagande att verkställa en påföljd, i enlighet med vad som krävs i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584, ska den utfärdande medlemsstaten tillmötesgå denna begäran från den första staten, så att domen åtföljd av det intyg som anges i bilaga 1 till rambeslut 2008/909 översänds till denna.

98. En sådan tolkning av uppbyggnaden av rambeslut 2008/909 och av dess förbindelse med rambeslut 2002/584 tillgodoser därmed till fullo målet att underlätta den dömdes återanpassning till samhället och garanterar samtidigt faktisk verkställighet av straffet.

99. Till stöd för det betraktelsesätt som jag förespråkar finns det också skäl att framhålla att ”(e)nligt artikel 26 i rambeslut 2008/909 ersätter detta rambeslut, såvitt avser förbindelserna mellan medlemsstaterna, flera folkrättsliga instrument för att, såsom anges i skäl 5 i rambeslutet, *förstärka samarbetet i fråga om verkställighet av domar i brottmål*”.⁴⁰

100. Till skillnad från dessa folkrättsliga instrument vilar rambeslut 2008/909 framför allt på principen om ömsesidigt erkännande, som enligt skäl 1 i rambeslutet jämförd med artikel 82.1 FEUF utgör ”hörnstenen” i det straffrättsliga samarbetet inom Europeiska unionen, ett samarbete som enligt nämnda skäl 5 bygger på ett särskilt ömsesidigt förtroende bland medlemsstaterna för de övriga medlemsstaternas rättssystem.⁴¹ Den utfärdande medlemsstatens samarbete för att möjliggöra verkställighet av en påföljd i den verkställande medlemsstaten i ett sådant fall som avses i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 ger konkret uttryck åt detta ömsesidiga förtroende.

101. Som framgår av ovanstående förutsätter dock behandlingen av den arresteringsorder som utfärdats mot Daniel Adam Popławski, i enlighet med det förfarande jag just beskrivit, med nödvändighet att den hänskjutande domstolen kan tolka sin nationella lagstiftning i konformitet med rambeslut 2002/584 och rambeslut 2008/909.

102. Eftersom rambesluten dock saknar direkt effekt är det uteslutet att de nationella domstolarna direkt får tillämpa dessa utan tolkning av den nationella lagstiftningen.

³⁹ Se, för ett liknande resonemang, generaladvokat Bots förslag till avgörande i målet *Sut* (C-514/17, EU:C:2018:672), där det sägs att artikel 25 i rambeslut 2008/909 vittnar om unionslagstiftarens önskan att detta rambeslut inte ska ”minska andan och kraften i mekanismen europeisk arresteringsorder som inrättats genom rambeslut 2002/584” (punkt 36, se även punkt 81).

⁴⁰ Se dom av den 11 januari 2017, *Grundza* (C-289/15, EU:C:2017:4, punkt 40). Min kursivering.

⁴¹ Se, bland annat, dom av den 11 januari 2017, *Grundza* (C-289/15, EU:C:2017:4, punkt 41 och där angiven rättspraxis).

103. Jag måste också överväga möjligheten att den hänskjutande domstolen anser att den inte kan tolka sin nationella lagstiftning i konformitet med rambeslut 2002/584 och rambeslut 2008/909, trots att en sådan konform tolkning med hänvisning till vad jag ovan anfört enligt min mening skulle kunna göras av denna domstol. Jag noterar dessutom att resonemanget i begäran om förhandsavgörande samt i den hänskjutande domstolens beslut av den 10 juli 2018 vittnar om dennas önskan att i möjligaste mån eftersträva en tolkning av sin nationella lagstiftning i konformitet med dessa rambeslut på sådant sätt att man förenar syftet att undvika straffrihet och syftet att underlätta den dömdes återanpassning till samhället när straffet har avtjänats.

5. Underlåtelse att tillämpa nationell lagstiftning som till följd av principen om unionsrättens företräde är motstridig

104. Trots att rambesluten obestriddligen saknar direkt effekt finner jag på ett allmänt plan att deras verkan på de nationella lagstiftningarna dock inte kan reduceras till endast den skyldighet till konform tolkning av den nationella lagstiftning som åvilar de nationella myndigheterna.

105. Man måste också förstå att det, om en nationell bestämmelse, som är avsedd att genomföra ett rambeslut, trots de behöriga nationella domstolarnas ansträngningar inte låter sig tolkas konformt med detta rambeslut, innebär att oförenligheten mellan rambeslutet och den nationella lagstiftningen kvarstår, och detta trots rambeslutens tvingande karaktär. Detta står fundamentalt i strid med principen om unionsrättens företräde. Det enda sättet att finna en lösning på denna motsägelse är därför att fastställa att den nationella bestämmelse som står i strid med ett rambeslut inte ska tillämpas av den behöriga nationella domstolen.

106. Om således en tolkning av den nederländska lagstiftningen i överensstämmelse med rambeslut 2002/584 och rambeslut 2008/909, vilket jag uppmanar den hänskjutande domstolen att söka få till stånd, till sist visar sig omöjlig, bland annat på grund av att en sådan tolkning skulle vara *contra legem*, kräver full verkan av dessa rambeslut, vilket de nationella domstolarna är skyldiga att garantera,⁴² enligt min åsikt att den hänskjutande domstolen inte tillämpar de nationella bestämmelser som står i strid med de nämnda rambesluten.

107. Generaladvokat Bot har i sina förslag till avgörande som han lagt fram i målet Popławski⁴³ samt i målet Lada⁴⁴ redovisat de skäl enligt vilka han finner att man bör tillåta att det kan hänvisas till rambesluten, även om dessa saknar direkt effekt, i syfte att inte tillämpa sådana nationella bestämmelser som strider mot dessa. Jag delar det synsätt som utvecklas i dessa förslag till avgörande till vilka jag hänvisar.⁴⁵

108. Jag tillägger att EU-domstolen själv i sin dom i målet Popławski, vad jag kan se, inte har uteslutit att ett rambeslut för de nationella domstolarna kan medföra en skyldighet att inte tillämpa nationella bestämmelser som strider mot detta rambeslut.

109. EU-domstolen har också i denna dom erinrat om att ”det följer av [dess] fasta praxis att medlemsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder, både allmänna och särskilda, för att säkerställa att deras skyldigheter enligt ett rambeslut fullgörs.”⁴⁶

⁴² Se dom i målet Popławski (punkt 37).

⁴³ Mål C-579/15, EU:C:2017:116.

⁴⁴ Mål C-390/16, EU:C:2018:65.

⁴⁵ Se generaladvokat Bots förslag till avgörande i målet Popławski (C-579/15, EU:C:2017:116, punkterna 76–91) samt i målet Lada (C-390/16, EU:C:2018:65, punkterna 106–118).

⁴⁶ Se dom i målet Popławski (punkt 30 och där angiven rättspraxis).

110. EU-domstolen har därpå förklarat att det "[f]ramför allt framgår ... av EU-domstolens fasta praxis att rambeslutens tvingande karaktär medför en skyldighet för nationella myndigheter, inklusive nationella domstolar, att göra en konform tolkning av nationell rätt".⁴⁷

111. Trots att EU-domstolen sålunda har framhävt den skyldighet till konform tolkning av den nationella lagstiftning som åvilar de nationella domstolarna, i enlighet med den prioritet som den, enligt min åsikt med rätta, ger åt detta slag av möjlighet att åberopa unionsrätten, förefaller det mig att påpekandet av rambeslutens tvingande karaktär samt angivelsen av att rambeslutens bindande verkan "framför allt" tar sig uttryck i den skyldighet till konform tolkning av den nationella lagstiftning som åvilar de nationella domstolarna, lämnar möjligheten öppen för att domstolarna, om dessa inte kan tolka sin nationella lagstiftning i konformitet med ett rambeslut, är skyldiga att låta bli att tillämpa denna senare.

112. Jag finner också att tillåtelse att åberopa en bestämmelse i ett rambeslut åt eller inför en nationell domstol i syfte att inte tillämpa den nationella lagstiftning som strider mot rambeslutet inte förutsätter att en sådan bestämmelse uppfyller de krav som ställs för att ge upphov till direkt effekt, det vill säga vara tillräckligt tydlig, exakt och ovillkorlig.

113. Förevarande mål illustrerar för övrigt väl att ett sådant krav skulle vara till men för rambeslutens tvingande karaktär samt att det, i motsats till vad kommissionen anser, faktiskt föreligger en reell skillnad mellan direkt effekt och möjlighet att åberopa ett rambeslut i syfte att inte tillämpa en nationell bestämmelse som står i strid med detta.

114. I själva verket uppfyller inte artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 enligt min åsikt de villkor som krävs för att den ska ha direkt effekt. Jag erinrar här om att det i denna bestämmelse anges ett skäl till att verkställighet av den europeiska arresteringsordern får vägras, vilket innebär dels att, så som framgår av EU-domstolens praxis, medlemsstaterna kan välja om de vill införliva denna bestämmelse med sin nationella lagstiftning⁴⁸, dels att den verkställande rättsliga myndigheten ska ha ett utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller huruvida man bör vägra att verkställa den europeiska arresteringsordern eller inte.⁴⁹

115. Även om rambesluten kan ha direkt effekt saknar därmed artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 sådan. Med andra ord får inte denna bestämmelse i något fall tillämpas direkt av en nationell domstol fristående från eller i stället för den nationella bestämmelse som genomför den. Detta innebär att en nationell bestämmelse – helt enkelt – inte ska tillämpas, om den inte på korrekt sätt genomför artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 och om tolkning av denna nationella bestämmelse i konformitet med artikeln i rambeslutet visar sig omöjlig, vilket under inga omständigheter får medföra att den ersätts genom tillämpning av artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

116. Mot denna bakgrund, och med utgångspunkt i att det förbud mot direkt effekt av rambesluten som eftersträvats av dess upphovsmän på intet sätt här ifrågasätts, anser jag att vägran att godta att artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 kan leda till motstridig nationell lagstiftning inte tillämpas helt enkelt innebär att man tillåter en felaktig tillämpning av medlemsstaterna av ett skäl till att inte verkställa den europeiska arresteringsordern och menligt inverka på kravet på enhetlig tillämpning av rambesluten

⁴⁷ Se dom i målet Popławski (punkt 31 och där angiven rättspraxis).

⁴⁸ Se dom av den 5 september 2012, Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, EU:C:2012:517, punkt 35) samt dom i målet Popławski (punkt 21).

⁴⁹ Se dom i målet Popławski (punkterna 21 och 23).

inom unionen samt på principen om förtroende och principen om ömsesidigt erkännande.⁵⁰ Jag anser att inrättandet av området med frihet, säkerhet och rättvisa inte kan genomföras om inte felaktigt tillämpning av unionsrätten verkligen kan neutraliseras av de nationella domstolarna, angående vilka det här måste anges att de för detta ändamål har en huvudroll.

117. Jag framhåller dessutom att EU-domstolens senaste praxis i fråga om direktivens verkan på de nationella lagstiftningarna bekräftar uppfattningen att den direkta effekten bör särskiljas från direktivens utträngningseffekt, eftersom den senare är en följd av principen om unionsrättens företräde. Sålunda har EU-domstolen i dom av den 4 oktober 2018 i målet *Link Logistik N&N*⁵¹ som ett första steg konstaterat att en bestämmelse i ett direktiv inte uppfyller de villkor som krävs för att den ska få direkt effekt⁵², vilket inte hindrar domstolen från att, som ett andra steg, i fråga om samma bestämmelse slå fast att ”om det inte är möjligt att tolka den nationella rätten så att den överensstämmer med unionsrätten är den nationella domstolen skyldig att tillämpa unionsrätten fullt ut och skydda de rättigheter som denna rätt ger enskilda, och om så är nödvändigt underlåta att tillämpa en [nationell] bestämmelse som, om den tillämpades, i det konkreta fallet skulle leda till ett resultat som strider mot unionsrätten”.⁵³

118. Jag anger nu konsekvenserna av att inte tillämpa artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW såsom stridande mot artikel 4.6 i rambeslut 2002/584.

119. Om den hänskjutande domstolen inte tillämpar artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW innebär detta att den arresteringsorder som den 7 oktober 2013 utfärdades mot Daniel Adam Popławski av Sąd Rejonowy w Poznaniu (Distriktsdomstolen i Poznań) för verkställighet av det straff som han dömts till av denna domstol i avsaknad av skäl till att verkställigheten får vägras enligt artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 i den nationella lagstiftningen ska verkställas. Vid förhandlingen bekräftades det, framför allt av åklagarmyndigheten, att det faktiskt finns en rättslig grund inom den nederländska lagstiftningen för att verkställa överlämnandet.

120. Jag konstaterar att EU-domstolen i sin dom i målet *Popławski* mycket tydligt har visat att ”när villkoren i artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 inte är uppfyllda, tvingar artikel 1.2 i detta rambeslut medlemsstaterna att i samtliga fall verkställa en europeisk arresteringsorder på grundval av principen om ömsesidigt erkännande”.⁵⁴ Ovanstående blir verkanslöst om en nationell bestämmelse på felaktigt sätt införlivar artikel 4.6 i rambeslut 2002/584 och, eftersom den inte kan tolkas i överensstämmelse med denna bestämmelse, kan utgöra ett oöverstigligt hinder för verkställigheten av en arresteringsorder. Med andra ord kan jag i en sådan situation inte förstå på vilket annat sätt den regel skulle kunna följas enligt vilken den europeiska arresteringsordern i princip bör verkställas än att den verkställande rättsliga myndigheten inte tillämpar en sådan nationell bestämmelse.

121. I fråga om detta påpekar jag att EU-domstolen nyligen har framhållit följande: ”Principen om ömsesidigt erkännande kommer till uttryck i artikel 1.2 i rambeslut [2002/584] där det instiftas en regel om att medlemsstaterna är skyldiga att verkställa varje [europeisk arresteringsorder] utifrån principen om ömsesidigt erkännande och i enlighet med bestämmelserna i [detta] rambeslut. De verkställande rättsliga myndigheterna har alltså endast möjlighet att vägra att verkställa en sådan order

50 Jag noterar härvid att domstolen i sin dom av den 26 februari 2013, i målet *Melloni* (C-399/11, EU:C:2013:107), fann följande: ”Att tillåta en medlemsstat att ... förena överlämnandet av en person som dömts i sin utvaro med [ett] villkor..., vilket inte föreskrivs i [rådets] rambeslut 2009/299/RIF av den 26 februari 2009 om ändring av rambesluten 2002/584/RIF, 2005/214/RIF, 2006/783/RIF, 2008/909/RIF och 2008/947/RIF och om stärkande av medborgarnas processuella rättigheter och främjande av tillämpningen av principen om ömsesidigt erkännande på ett avgörande när den berörda personen inte var personligen närvarande vid förhandlingen (EUT L 81, 2009, s. 24)], ... skulle följaktligen innebära ... att principerna om ömsesidigt förtroende och erkännande som rambeslutet ska stärka åsidosattes och att rambeslutets verkan undergrävdades” (punkt 63).

51 Mål C-384/17, EU:C:2018:810.

52 Se punkt 56 i denna dom.

53 Se punkt 61 i nämnda dom. Skillnaden mellan direkt effekt, å ena sidan, och konform tolkning samt utträngningseffekt, å andra sidan, framgår mycket klart av punkt 62 i samma dom.

54 Se dom i målet *Popławski* (punkt 29).

om de kan åberopa något av de skäl till att vägra verkställighet som på ett uttömmande sätt räknas upp i rambeslutet och de enda villkor som får uppställas för verkställighet av en europeisk arresteringsorder är de villkor som på ett uttömmande sätt anges i nämnda rambeslut. Det betyder att medan verkställighet av en europeisk arresteringsorder är huvudregeln, har möjligheten att vägra verkställighet utformats som ett undantag som ska tolkas strikt.”⁵⁵

122. Följaktligen kan inte den lösning godtas som föreslagits av Konungariket Nederländerna, vilken går ut på att invänta att den nationella lagstiftningen ändras. Jag ser för övrigt ingen grund i fråga om rättssäkerhet som skulle kunna hindra den hänskjutande domstolen från att säkerställa att rambeslut 2002/584 ges full verkan. Jag tillägger att kommissionens argument att en utebliven tillämpning av artikel 6.2, 6.3 och 6.5 OLW inte kan godtas, eftersom denna skulle vara till men för vederbörande, enligt min åsikt saknar relevans. Med tanke på den rättspraxis som jag just framhållit får en sådan bedömning inte hindra verkställigheten av en arresteringsorder, om ett skäl till att verkställigheten får vägras inte får tillämpas av en nationell domstol i konformitet med rambeslut 2002/584.

123. Jag konstaterar dessutom, så som EU-domstolen i sin dom i målet Popławski har fastslagit, att ”skyldigheten för den nationella domstolen att säkerställa att [detta rambeslut] ges full verkan påverkar ... inte på något sätt fastställandet av Daniel Adam Popławskis straffansvar, vilket följer av den dom som meddelades mot honom den 5 februari 2007 av Sąd Rejonowy w Poznaniu (Distriktsdomstolen i Poznań); den kan än mindre leda till att straffansvaret skärps.”⁵⁶

124. En underlåtelse att tillämpa artikel 5:2.3 Wets, för det fall det skulle visa sig omöjligt att tolka den nederländska lagstiftningen konformt med rambeslut 2008/909, skulle endast innebära att man inte begränsar tillämpningen i tiden (*ratione temporis*) av de nationella bestämmelser som antagits för att verkställa detta rambeslut. Jag understryker här att den lösning som går ut på att vägra att godta att den hänskjutande domstolen är behörig att inte tillämpa en sådan tidsmässig gräns skulle innebära att verkan av den förklaring som avgetts av Konungariket Nederländerna med tillämpning av artikel 28.2 i rambeslut 2008/909 förlängs fastän den återkallats och att den sannolikt i alla händelser saknar rättsverkningar.⁵⁷

125. Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att den första frågan besvaras med att en nationell domstol, som inte kan tolka nationella bestämmelser som antagits för att verkställa ett rambeslut på så sätt att resultatet blir konformt med detta rambeslut, i enlighet med principen om unionsrättens företräde ska låta bli att tillämpa de bestämmelser som står i strid med detta rambeslut.

IV. Förslag till avgörande

126. Mot bakgrund av vad ovan har anförts föreslår jag att domstolen besvarar de tolkningsfrågor som har ställts av Rechtbank Amsterdam (Domstolen i Amsterdam, Nederländerna) på följande sätt:

- 1) När en förklaring från en medlemsstat om artikel 28 i rådets rambeslut 2008/909/RIF av den 27 november 2008 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på brottmålsdomar avseende fängelse eller andra frihetsberövande åtgärder i syfte att verkställa dessa inom Europeiska unionen avgetts efter antagandet av detta rambeslut, i strid med artikel 28.2 i rambeslutet, kan denna förklaring inte medföra några rättsverkningar.

⁵⁵ Se dom av den 19 september 2018, R O (C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, punkt 37 och där angiven rättspraxis). Se även dom i målet Popławski (punkt 19).

⁵⁶ Se dom i målet Popławski (punkt 37).

⁵⁷ Jag hänvisar här till generaladvokat Bots förslag till avgörande i målet van Vemde (C-582/15, EU:C:2016:766, punkterna 21–29).

- 2) Den nationella domstol som är behörig att fatta beslut om verkställighet av en europeisk arresteringsorder och som ämnar åberopa det skäl till att verkställigheten får vägras som anges i artikel 4.6 i rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna ska med beaktande av hela sin nationella lagstiftning, och genom att tillämpa tolkningsmetoder som erkänts av denna, tolka de nationella bestämmelser som antagits med tillämpning av detta rambeslut samt av rambeslut 2008/909 i möjligaste mån på så sätt att man sammanjämkar syftet att bekämpa straffrihet och syftet att underlätta dömda personers återanpassning till samhället.
- 3) En nationell domstol som inte kan tolka nationella bestämmelser som antagits för att verkställa ett rambeslut på sådant sätt att dessa leder till ett resultat som är konformt med detta rambeslut ska i enlighet med principen om unionsrättens företräde inte tillämpa de bestämmelser som står i strid med rambeslutet.